

КИЇВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

01024, Україна, Київ, вул. П. Орлика, 3, тел. (044) 253-34-19, info@krc.academy

№ _____ від _____

НАУКОВО-ПРАВОВИЙ ВИСНОВОК № 012/2022

*щодо правового аналізу нормативно-правових актів, якими
запроваджується функціонування сервісу формування нотаріальних
документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату, в частині
тлумачення положень законодавства України про формування нотаріусом
нотаріального документа з електронним ідентифікатором*

16 листопада 2022 року

місто Київ

I. Предмет науково-правового висновку

Київським регіональним центром Національної академії правових наук України за зверненням Нотаріальної палати України (лист № 86/3 від 27.10.2022) проведено науково-правове дослідження положень чинного законодавства України про нотаріат і нотаріальну діяльність щодо запровадження функціонування сервісу формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату в частині тлумачення положень законодавства України про формування нотаріусом нотаріального документа з електронним ідентифікатором, зокрема щодо обов'язковості та законності завантаження нотаріусом електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату та відповідності цих дій

вимогам статті 8 Закону України «Про нотаріат» щодо дотримання нотаріусом нотаріальної таємниці.

Для проведення науково-правового дослідження та надання відповідного висновку замовником було поставлено такі питання:

1. Чи є обов'язковим та законним завантаження нотаріусом електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату?

2. Чи відповідає завантаження нотаріусом електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату вимогам статті 8 Закону України «Про нотаріат» щодо дотримання нотаріусом нотаріальної таємниці?

У процесі підготовки науково-правового висновку було здійснено доктринальне тлумачення положень Конституції України, Закону України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII «Про нотаріат», Закону України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», Закону України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг», Закону України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги», Закону України від 1 червня 2010 року № 2297-VI «Про захист персональних даних», постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату», постанови Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745 «Про затвердження Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором», постанови Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року № 228 «Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України», інших нормативно-правових актів.

II. Юридичні підстави надання висновку

Юридичними підставами науково-правового дослідження та надання відповідного висновку є: звернення Нотаріальної палати України (лист № 86/3 від 27.10.2022), Закон України від 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР «Про наукову і науково-технічну експертизу», Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII «Про наукову та науково-технічну діяльність», Статут Київського регіонального центру Національної академії правових наук України, затверджений постановою президії НАПрН України № 115/11 від 16 грудня 2020 року.

III. Науково-правове обґрунтування висновку

1. Чи є обов'язковим та законним завантаження нотаріусом електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату?

Для відповіді на це питання доцільним є з'ясування загальних положень щодо діяльності нотаріату в контексті запровадження функціонування сервісу формування нотаріальних документів з електронним ідентифікатором (далі – QR-кодом) у складі Єдиної державної електронної системи е-нотаріату (далі – Системи е-нотаріату) та змісту таких правових понять, як: «електронний документ», «електронний проект нотаріального документа з QR-кодом» тощо.

Відповідно до пункту 14 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються організація і діяльність нотаріату.

Згідно з частиною першою статті 7 Закону України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII «Про нотаріат» (далі за текстом – Закону України «Про нотаріат») *нотаріуси або посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії, у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України та його територіальних органів, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим.*

Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади запровадив експериментальний проект щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату та затвердив Правила формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором. Проведення такого експерименту сприятиме створенню та впровадженню в експлуатацію Єдиної державної електронної системи е-нотаріату з метою автоматизації нотаріальної діяльності.

До основних завдань Кабінету Міністрів України належить вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина, створення сприятливих умов для вільного і всебічного розвитку особистості (пункт 1 частини першої статті 2 Закону України від 27 лютого 2014 року № 794-VII «Про Кабінет Міністрів України»). Забезпечення прав і свобод людини та громадянина здійснюється створенням як правових, економічних, фінансових, так і, зокрема, організаційних механізмів з боку держави.

Запровадження експериментальних проектів Кабінетом Міністрів України має на меті створення ефективних правових механізмів забезпечення прав і свобод людини і громадянина, захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб тощо¹. Кабінет Міністрів України запровадив експериментальні проекти не тільки в сфері нотаріату, а й в інших сферах, наприклад, постановою Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 року № 895 «Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження першої черги Єдиної державної електронної системи дозвільних документів» запроваджено експеримент в сфері оформлення дозвільної документації тощо.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо поетапного

---

¹ Наприклад, за результатами реалізації положень постанови Кабінету Міністрів України від 2 березня 1998 року № 241 «Про проведення експерименту з утворення прийомних сімей в Запорізькій області та затвердження Положення про прийомну сім'ю» в Україні було запроваджено нову форму влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Чинний на той час Кодекс про шлюб та сім'ю України не передбачав прийомної сім'ї як форми влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату» затверджено Порядок реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, що визначає механізм реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, і пункт 4 якого передбачає, що *експериментальний проект реалізується трьома етапами*, що передбачають: перший – створення оновлених електронних реєстрів (Спадкового реєстру, Єдиного реєстру довіреностей, Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів), створення і впровадження електронного робочого місця нотаріуса, Електронного реєстру нотаріальних дій; другий – модернізацію Єдиного реєстру нотаріусів, створення та впровадження Електронного нотаріального архіву, модернізацію електронного робочого місця нотаріуса, Електронного реєстру нотаріальних дій; третій – створення та впровадження електронного кабінету клієнта, введення в промислову експлуатацію Системи е-нотаріату.

Відповідно до пункту 5 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, *учасниками експериментального проекту є Мін'юст, державне підприємство, що належить до сфери управління Мін'юсту, функціональний адміністратор, державні нотаріальні контори, державні нотаріальні архіви, приватні нотаріуси*. У реалізації експериментального проекту можуть брати участь органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи.

Системний аналіз чинного законодавства України щодо реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату свідчить, що *Кабінет Міністрів України погодився з пропозицією Міністерства юстиції стосовно реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату до 31 грудня 2023 року, проте не*

встановив інших проміжних строків реалізації трьох етапів цього експериментального проекту, зокрема й строку створення і впровадження електронного робочого місця нотаріуса, Електронного реєстру нотаріальних дій.

У постанові Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату», яка набрала чинності з 13 січня 2022 року, *не визначено нотаріусів окремих нотаріальних округів, на яких розповсюджується дія цього експериментального проекту.*

Зазначене вище надає підстави для висновку, що з 13 січня 2022 року в Україні реалізується експериментальний проект щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату без конкретизації нотаріальних округів, в межах яких він запроваджується, і без конкретизації проміжних строків реалізації окремих етапів цього експериментального проекту, зокрема не визначено строк створення і впровадження електронного робочого місця нотаріуса, Електронного реєстру нотаріальних дій. Учасниками експериментального проекту є Міністерство юстиції України, державне підприємство, що належить до сфери управління Міністерства юстиції України, функціональний адміністратор, державні нотаріальні контори, державні нотаріальні архіви, приватні нотаріуси.

Відповідно до підпункту 7 пункту 3 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, Єдина державна електронна система е-нотаріату (Система е-нотаріату) – автоматизована інформаційна система, яка призначена для збору, накопичення, обробки, збереження, захисту та використання відомостей щодо нотаріальної діяльності та забезпечення усіх видів інформаційної взаємодії (обміну) згідно із

7
законодавством, внесення інформації до єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Мін'юсту.

Згідно з абзацом першим пункту 6 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, Система е-нотаріату забезпечує функціонування Електронного реєстру нотаріальних дій, Спадкового реєстру, Єдиного реєстру довіреностей, Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів, Єдиного реєстру нотаріусів, Електронного нотаріального архіву, електронного робочого місця нотаріуса, електронного кабінету клієнта.

Відповідно до пункту 7 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, Система е-нотаріату включає: електронне робоче місце нотаріуса; електронний кабінет клієнта; Електронний нотаріальний архів; Електронний реєстр нотаріальних дій; Єдиний реєстр довіреностей; Єдиний реєстр нотаріусів; Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів; Спадковий реєстр.

Станом на 16 листопада 2022 року на офіційному вебсайті Міністерства юстиції України (<https://minjust.gov.ua/>) в розділі «Напрями діяльності. Єдині та державні реєстри» відсутня інформація про створення та функціонування Електронного нотаріального архіву, Електронного реєстру нотаріальних дій.

Зазначене вище свідчить, що станом на 16 листопада 2022 року Система е-нотаріату не може забезпечувати функціонування Електронного реєстру нотаріальних дій, Електронного нотаріального архіву та інших її складових.

Постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745 затверджено Правила формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, які визначають процедуру

формування в Системі е-нотаріату нотаріального документа з електронним ідентифікатором, а також процедуру проведення його перевірки нотаріусами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими заінтересованими особами¹.

Відповідно до абзацу другого пункту 1 Положення про Міністерство юстиції України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року № 228, *Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері нотаріату.*

Наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5 затверджено Перелік нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором, пункт 1 якого передбачає, що *за допомогою Єдиної державної електронної системи е-нотаріату з електронним ідентифікатором формуються такі нотаріальні документи: довіреність; договір оренди транспортних засобів; заповіт; заява, на якій нотаріусом засвідчується справжність підпису*².

Стаття 34 Закону України «Про нотаріат» визначає перелік нотаріальних дій, що вчиняють нотаріуси. З урахуванням положень пунктів 1, 11 статті 34 Закону України «Про нотаріат» можна зробити висновок, що посвідчення довіреності, договору оренди транспортних засобів, заповіту є такою нотаріальною дією як посвідчення правочину, а засвідчення справжності підпису на документах також належить до нотаріальних дій.

Таким чином, *нотаріальними документами, які формуються з електронним ідентифікатором, оформлюються нотаріальні дії, що вчиняються нотаріусами у відповідності до чинного законодавства України.*

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745 «Про затвердження Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором» набрала чинності з 05.07.2022.

² Виникають питання щодо нормотворчої техніки Міністерства юстиції України при підготовці наказів, оскільки Перелік нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5, і який додається до наказу Міністерства юстиції України, підписано Директором Департаменту приватного права Міністерства юстиції України.

Згідно з частиною першою статті 205 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року (далі за текстом – ЦК України) *правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі*. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом. Отже, законодавець прирівняв електронну форму правочину до письмової форми правочину.

Нотаріальне посвідчення правочину здійснюється нотаріусом або іншою посадовою особою, яка відповідно до закону має право на вчинення такої нотаріальної дії, шляхом вчинення на документі, в якому викладено текст правочину, посвідчувального напису (частина друга статті 209 ЦК України).

У першому реченні абзацу першого частини першої статті 207 ЦК України зазначається, що *правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, або надсилалися ними до інформаційно-телекомунікаційної системи, що використовується сторонами*.

Отже, в контексті запровадження Системи е-нотаріату варто розрізняти зміст правочину як дії особи, спрямованої на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, та реквізити і текст документу, в якому викладено зміст правочину; нотаріальне посвідчення правочину; засвідчення справжності підпису на документах; викладення тексту правочину на спеціальному бланку нотаріальних документів; вчинення нотаріальної дії.

Згідно з частиною четвертою статті 8 Закону України від 22 травня 2003 року № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг» *нотаріальне посвідчення цивільно-правової угоди, укладеної шляхом створення електронного документа (електронних документів), здійснюється у порядку, встановленому законом*.

Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» *електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних,*

включаючи обов'язкові реквізити документа. У відповідності до положень частин другої, третьої статті 6 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» накладанням електронного підпису завершується створення електронного документа. Відносини, пов'язані з використанням удосконалених та кваліфікованих електронних підписів, регулюються «Законом України «Про електронні довірчі послуги».

Відповідно до частини четвертої статті 17 Закону України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги» нотаріальні дії з використанням кваліфікованого електронного підпису чи печатки або інших засобів електронної ідентифікації вчиняються в порядку, визначеному головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері нотаріату.

Частина шоста статті 17 Закону України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги» передбачає, що використання електронних довірчих послуг не змінює порядку вчинення правочинів, встановленого законом. Правочини, що підлягають нотаріальному посвідченню та/або державній реєстрації у випадках, встановлених законом, вчиняються в електронній формі виключно із застосуванням кваліфікованих електронних довірчих послуг та у встановленому порядку. У відповідності до положень абзацу другого частини другої статті 17 Закону України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги» нотаріуси для засвідчення чинності відкритого ключа використовують лише кваліфікований сертифікат відкритого ключа, а для реалізації повноважень, спрямованих на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків фізичної або юридичної особи відповідно до закону, застосовують виключно засоби кваліфікованого електронного підпису чи печатки, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання. Відповідно до пункту 7 частини першої статті 1 Закону України «Про електронні довірчі

послуги» електронна довірча послуга – послуга, яка надається для забезпечення електронної взаємодії двох або більше суб'єктів, які довіряють надавачу електронних довірчих послуг щодо надання такої послуги. Згідно з пунктом 28 частини першої статті 1 Закону України «Про електронні довірчі послуги» надавач електронних довірчих послуг – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, фізична особа–підприємець, яка надає одну або більше електронних довірчих послуг. З урахуванням наведених вище положень, можна зробити висновок, що *нотаріуси не є надавачами електронних довірчих послуг.*

Згідно з частиною третьою статті 34 Закону України «Про нотаріат» *тексти договорів, заповітів, довіреностей, свідоцтв, вимог про нотаріальне посвідчення правочину, вимог про нотаріальне засвідчення справжності підписів учасника під час прийняття ним рішення з питань діяльності відповідної юридичної особи, правочинів про скасування таких вимог, актів про морські протести та протести векселів, перекладів у разі засвідчення нотаріусом вірності перекладу документа з однієї мови на іншу (крім тих примірників, що залишаються у справах нотаріуса), а також заяв, на яких нотаріусом засвідчується справжність підпису, дублікатів нотаріальних документів, рішень про створення юридичних осіб, рішень органів управління юридичних осіб, актів приймання-передачі частки (частини частки) у статутному капіталі, актів про передавання нерухомого майна до та із статутних капіталів юридичних осіб, передавальних актів, розподільчих балансів, а також інших документів, визначених законом, викладаються на спеціальних бланках нотаріальних документів.* Зразок, опис, порядок використання, зберігання, обігу та звітності спеціальних бланків нотаріальних документів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 року № 1290 «Деякі питання використання спеціальних бланків нотаріальних документів» затверджено *Опис і зразок спеціального бланка нотаріального документа*, в пункті 7 якого вказується, що у нижньому правому куті лицьового боку бланка

міститься QR-код¹ розміром 13,2 x 13,2 міліметра, під яким міститься серія, яка складається з трьох літер, і номер із шести цифр заввишки 2,9 міліметра.

Отже, за чинним законодавством України про нотаріат та нотаріальну діяльність, про електронний документообіг та використання електронних документів *спеціальний бланк нотаріального документа містить QR-код, на цьому спеціальному бланку викладаються тексти договорів, довіреностей, заяв тощо, посвідчених нотаріусом, проте спеціальний бланк нотаріального документа не є електронним документом і не замінює собою електронну форму правочину*, що визначені Цивільним кодексом України, Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг».

Підпункт 3 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 164 «Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану» передбачає, що в умовах воєнного стану та протягом одного місяця з дня його припинення або скасування нотаріальні дії вчиняються з урахуванням таких особливостей (заборон): *посвідчення довіреностей (крім довіреностей на право розпорядження нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва або майновими правами щодо майбутнього нерухомого майна, коштами на рахунках у банках та небанківських фінансових установах, а також транспортними засобами на строк більше трьох місяців, управління і розпорядження цінними паперами, корпоративними правами, на право доступу до індивідуального банківського сейфа), засвідчення справжності підпису на заяві про надання дозволу на тимчасовий виїзд дитини за кордон, здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів на білих аркушах паперу з нанесеними на них за допомогою комп'ютерної техніки реквізитами нотаріуса: зображення Державного Герба України, прізвище, власне ім'я, по*

¹ Варто зазначити, що QR-код використовується як реквізит й інших бланків документів, наприклад, до реквізитів ордера на надання правничої (правової) допомоги належить двовимірний штрих-код (QR-код) з посиланням на профайл адвоката в Єдиному реєстрі адвокатів України, при цьому QR-код не підтверджує ні повноважень адвоката, ні змісту документа, на якому він розміщений.

батькові (за наявності), найменування державної нотаріальної контори (для державного нотаріуса), назва нотаріального округу (для приватного нотаріуса), номер свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю, адреса робочого місця, номер телефону, адреса електронної пошти. *Для перевірки дійсності довіреності, посвідченої на білих аркушах паперу, заінтересована особа звертається з її копією до відповідного нотаріуса, який зобов'язаний протягом двох робочих днів видати довідку про підтвердження або спростування посвідчення ним такої довіреності.*

Згідно зі статтею 52 Закону України «Про нотаріат» про всі нотаріальні дії, вчинені нотаріусами або посадовими особами органів місцевого самоврядування, робиться запис у реєстрах для реєстрації нотаріальних дій після того, як нотаріус зробить посвідчувальний напис на документі або підпише документ, що ним видається. *Кожна нотаріальна дія реєструється під окремим порядковим номером.* Номер, під яким нотаріальна дія зареєстрована, зазначається на документі, що видається нотаріусом, чи в посвідчувальному написі. Реєстр для реєстрації нотаріальних дій повинен бути прошнурований, аркуші пронумеровані. Кількість аркушів у реєстрі повинна бути засвідчена підписом посадової особи відповідного територіального органу Міністерства юстиції України та його печаткою. Кожний нотаріус веде окремий реєстр. Запис у реєстрі робиться чітко, розбірливо, із заповненням усіх граф, передбачених за встановленою формою. Не допускаються підчистки, дописки, інші незастережні виправлення та запис олівцем. *Запис у реєстрі є доказом вчинення нотаріальної дії.* Порядок ведення реєстрів для реєстрації нотаріальних дій та їх форма встановлюються Міністерством юстиції України.

Відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про нотаріат» *Правила ведення нотаріального діловодства затверджуються Міністерством юстиції України за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства.*

Нотаріальне діловодство – діяльність контор, нотаріальних архівів, приватних нотаріусів зі *створення, обліку та зберігання документів на різних носіях (паперових та електронних)* у процесі здійснення нотаріальної діяльності (абзац другий пункту 1.1. розділу I Правил ведення нотаріального діловодства, затв. наказом Міністерства юстиції України від 22 грудня 2010 року № 3253/5).

Станом на 16 листопада 2022 року (час підготовки науково-правового висновку) в Україні не створено Електронного нотаріального архіву, відповідно, до моменту створення та впровадження Електронного нотаріального архіву, Електронного реєстру нотаріальних дій не може здійснюватися й ведення електронного нотаріального діловодства.

Відповідно до положень підпункту 1 пункту 2 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745, *електронний ідентифікатор (QR-код) – графічне зображення коду, який містить унікальний номер, що присвоюється документу, завантаженому до Системи е-нотаріату, та складається з номера, за яким нотаріальна дія зареєстрована в реєстрі для реєстрації нотаріальних дій, дати вчинення нотаріальної дії, номера свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю.*

Отже, *QR-код як електронний ідентифікатор не замінює собою електронного документу, в якому зафіксовано зміст правочину в письмовій (електронній) формі, а відображає лише електронні дані у формі, придатній для оброблення електронними засобами, тобто має інформативний характер та відображує певний рівень захисту документа.*

Відповідно до підпункту 2 пункту 2 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745, *електронний проект нотаріального документа – завантажений до Системи*

е-нотаріату електронний проект документа, попередньо погоджений з особами, які звернулися до нотаріуса за вчиненням відповідної нотаріальної дії.

Електронний проект нотаріального документа після накладення на нього QR-коду друкується на папері та надається нотаріусом сторонам для підписання (пункт 9 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745).

Відповідно до пункту 6 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745, *формування нотаріального документа з QR-кодом може здійснювати нотаріус, який відповідно до законодавства отримав доступ до Системи е-нотаріату.*

Застосовуючи граматичний (мовний, текстовий) спосіб тлумачення правових норм, можна зробити висновок, що *чинним законодавством України не встановлено обов'язку нотаріуса формувати нотаріальний документ з QR-кодом.*

Системний аналіз чинного законодавства України про нотаріат і нотаріальну діяльність надає підстави для висновку, що *формування нотаріального документа з QR-кодом може (проте не зобов'язаний) здійснювати нотаріус, який відповідно до законодавства отримав доступ до Системи е-нотаріату.*

Згідно з абзацом першим пункту 14 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, доступ нотаріусів (помічників нотаріусів/консультантів державної нотаріальної контори/осіб, що перебувають у трудових відносинах з приватним нотаріусом/працівника державної нотаріальної контори в обсязі, необхідному для здійснення своїх повноважень відповідно до посадової інструкції) до Системи е-нотаріату

здійснюється з використанням ідентифікаторів доступу, що надається технічним адміністратором у порядку, визначеному Мін'юстом, на підставі відповідних договорів, укладених з технічним адміністратором, а також з використанням кваліфікованого електронного підпису із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання, що є сумісними з програмним забезпеченням Системи е-нотаріату.

Доступ до Системи е-нотаріату через електронне робоче місце нотаріуса надається нотаріусу, який отримав в установленому порядку доступ до Системи е-нотаріату, діяльність якого не припинена та не зупинена (абзац перший пункту 18 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444).

Відповідно до пункту 4 наказу Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5 «Про затвердження Переліку нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором» (далі – Наказ), цей *Наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування та застосовується з дати оприлюднення на офіційному вебсайті державного підприємства «Національні інформаційні системи» повідомлення про початок функціонування програмного забезпечення, що забезпечує доступ нотаріусів до Єдиної державної електронної системи е-нотаріату та необхідного для формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором в цій системі.*

Офіційне опублікування наказу Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5 «Про затвердження Переліку нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором» відбулось

22 липня 2022 року в Офіційному віснику України, 2022 р., № 56, стор. 451, стаття 3379, код акта 112759/2022¹.

Натомість на офіційному вебсайті державного підприємства «Національні інформаційні системи» 02 листопада 2022 року в розділі «Всі новини» було розміщено інформаційне повідомлення *«Розроблено сервіс формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату»²*, що **не є повідомленням про початок функціонування програмного забезпечення, що забезпечує доступ нотаріусів до Єдиної державної електронної системи е-нотаріату** та необхідного для формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором в цій системі.

Державне підприємство «Національні інформаційні системи» лише повідомило громадськість про розробку сервісу формування нотаріальних документів QR-кодом у складі Системи е-нотаріату.

Крім того, державне підприємство «Національні інформаційні системи» в тексті повідомлення про розробку сервісу формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату зазначило, що на I етапі, який розпочинається 02.11.2022, відбудеться підключення до сервісу лише діючих нотаріусів Київського міського нотаріального округу.

До звернення Нотаріальної палати України (лист № 86/3 від 27.10.2022) щодо проведення науково-правового дослідження положень чинного законодавства України про нотаріат і нотаріальну діяльність щодо запровадження функціонування сервісу формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату було додано копію звернення приватних нотаріусів Київського міського нотаріального округу щодо роз'яснення положень чинного законодавства України в частині їх обов'язку формувати та накладати QR-коди на всі документи, визначені Переліком

¹ Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство. Публікації документа. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-22/card6#Public>.

² Розроблено сервіс формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату. URL: <https://nais.gov.ua/article/rozrobleno-servis-formuvannya-notarialnih-dokumentiv-z-qr-kodom-u-skladi-sistemi-e-notariatu-923>.

нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором, затв. наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5.

З цього приводу варто зазначити, що згідно з частиною першою статті 7 Закону України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII «Про нотаріат» (далі за текстом – Закону України «Про нотаріат») *нотаріуси або посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії, у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України та його територіальних органів, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради міністрів Автономної Республіки Крим.*

Відповідно до пункту 10 Положення про Міністерство юстиції України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 року № 228, *Мін'юст у межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України видає накази, здійснює організацію і контроль за їх виконанням.*

Міністерство юстиції України як головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері нотаріату, на виконання пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату» має забезпечити підключення державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів до Єдиної державної електронної системи е-нотаріату.

Нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України не було конкретизовано коло нотаріусів певного нотаріального округу, які формують та накладають QR-коди на всі документи, визначені Переліком нотаріальних документів, які формуються з електронним

ідентифікатором, затв. наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5.

Отже, за чинним законодавством України *повідомленням державного підприємства «Національні інформаційні системи» про розробку сервісу формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату не можна зобов'язати приватних нотаріусів Київського міського нотаріального округу в обов'язковому порядку формувати та накладати QR-коди на всі документи, визначені Переліком нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором*, затв. наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5.

2. Чи відповідає завантаження нотаріусом електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату вимогам статті 8 Закону України «Про нотаріат» щодо дотримання нотаріусом нотаріальної таємниці?

Згідно з частинами першою, другою статті 8 Закону України «Про нотаріат» *нотаріальна таємниця – сукупність відомостей, отриманих під час вчинення нотаріальної дії або звернення до нотаріуса заінтересованої особи, в тому числі про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки тощо*. Нотаріус та особи, зазначені у статті 1 цього Закону, а також помічник нотаріуса зобов'язані зберігати нотаріальну таємницю, навіть якщо їх діяльність обмежується наданням правової допомоги чи ознайомленням з документами і нотаріальна дія або дія, яка прирівнюється до нотаріальної, не вчинялась.

Відповідно до частини другої статті 8¹ Закону України «Про нотаріат» будь-яке втручання в діяльність нотаріуса, зокрема з метою перешкоджання виконанню ним своїх обов'язків або спонукання до вчинення ним *неправомірних дій*, у тому числі вимагання від нього, його помічника, інших працівників, які знаходяться у трудових відносинах з нотаріусом, *відомостей*,

що становлять нотаріальну таємницю, забороняється і тягне за собою відповідальність відповідно до законодавства.

Внесення нотаріусом у випадках, передбачених законодавством, інформації до Єдиного реєстру довіреностей, Спадкового реєстру та інших єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції України, не є порушенням нотаріальної таємниці (частина п'ятнадцята статті 8 Закону України «Про нотаріат»).

Згідно з підпунктом 6 пункту 3 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, *Електронний реєстр нотаріальних дій – єдиний державний реєстр, що функціонує в системі Мін'юсту, забезпечує реєстрацію та облік вчинених нотаріальних дій, а також зберігання, захист, пошук та перегляд відповідних відомостей.*

Отже, з моменту, коли в Україні розпочне функціонувати Електронний реєстр нотаріальних дій, внесення нотаріусом інформації про вчинені нотаріальні дії до Електронного реєстру нотаріальних дій як єдиного державного реєстру, що функціонує в системі Міністерства юстиції України, не є порушенням нотаріальної таємниці, встановленої статтею 8 Закону України «Про нотаріат».

Відповідно до пункту 5 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, *учасниками експериментального проекту є Мін'юст, державне підприємство, що належить до сфери управління Мін'юсту, функціональний адміністратор, державні нотаріальні контори, державні нотаріальні архіви, приватні нотаріуси. У реалізації експериментального проекту можуть брати участь органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи.*

Згідно з пунктом 6 постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е- нотаріату» *Нотаріальній палаті України рекомендовано розробити типові проекти (зразки) документів, необхідних для вчинення нотаріальних дій; взяти участь у тестуванні електронного робочого місця нотаріуса; організувати роз'яснювальну роботу серед нотаріусів щодо застосування Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затвердженого пунктом 2 цієї постанови.*

Положеннями абзацу четвертого пункту 4 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, визначається, що *третьій етап експериментального проекту передбачає створення та впровадження електронного кабінету клієнта, введення в промислову експлуатацію Системи е-нотаріату.*

Державне підприємство «Національні інформаційні системи», на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 01 липня 2022 року № 745 «Про затвердження Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором», розробило програмне забезпечення для формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором у складі Єдиної державної електронної системи е-нотаріат (сервіс формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату).

До введення Системи е-нотаріату в промислову експлуатацію в дослідну експлуатацію вводиться сервіс формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату.

Правилами формування та перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затверджених постановою Кабінету Міністрів

України від 01 липня 2022 року № 745, визначено процедуру формування в Єдиній державній електронній системі е-нотаріату нотаріального документа з електронним ідентифікатором, а також процедуру проведення його перевірки нотаріусами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими заінтересованими особами.

Отже, для запровадження введення в промислову експлуатацію Системи е-нотаріату забезпечується функціонування сервісу формування проектів окремих нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату.

За допомогою Єдиної державної електронної системи е-нотаріату з електронним ідентифікатором формуються такі нотаріальні документи: довіреність; договір оренди транспортних засобів; заповіт; заява, на якій нотаріусом засвідчується справжність підпису. Електронна копія нотаріально посвідченого заповіту з електронним ідентифікатором, завантажена до Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, не надається за запитом заінтересованої особи засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (пункти 1, 2 Переліку нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5).

Відповідно до пунктів 7, 8 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745, для формування нотаріального документа з QR-кодом нотаріус завантажує електронний проект нотаріального документа та вносить до Системи е-нотаріату таку інформацію: 1) тип документа (відповідно до словника типів документів Системи е-нотаріату); 2) відомості про осіб, щодо яких вчинено нотаріальну дію: прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), серія (за наявності) та/або номер паспорта – для фізичних осіб; найменування та код згідно з ЄДРПОУ – для юридичних осіб; 3) номер, за яким нотаріальна дія зареєстрована в реєстрі для реєстрації нотаріальних дій; 4) дату вчинення нотаріальної дії; 5) прізвище,

власне ім'я та по батькові (за наявності) нотаріуса, яким вчинено нотаріальну дію; б) номер свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю; 7) додаткові відомості про документ (за наявності). Система е-нотаріату забезпечує автоматичне накладення QR-коду на кожній сторінці (у верхньому лівому куті) електронного проекту нотаріального документа.

У день вчинення нотаріальної дії з посвідчення нотаріального документа з QR-кодом або засвідчення справжності підпису на ньому нотаріус завантажує до Системи е-нотаріату електронну копію такого документа, виготовлену шляхом сканування, з накладенням кваліфікованого електронного підпису. Сканування нотаріального документа з QR-кодом, у тому числі у разі, коли він містить більше однієї сторінки, здійснюється в один файл. Текст на сканованих нотаріальних документах з QR-кодом повинен бути придатним для сприйняття його змісту (пункт 10 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745).

Враховуючи положення частини першої статті 8 Закону України «Про нотаріат», що нотаріальною таємницею є сукупність відомостей, *отриманих під час вчинення нотаріальної дії* або звернення до нотаріуса заінтересованої особи, та положення статті 52 Закону України «Про нотаріат», що *про всі нотаріальні дії, вчинені нотаріусами або посадовими особами органів місцевого самоврядування, робиться запис у реєстрах для реєстрації нотаріальних дій після того, як нотаріус зробить посвідчувальний напис на документі або підпише документ, що ним видається; кожна нотаріальна дія реєструється під окремим порядковим номером; номер, під яким нотаріальна дія зареєстрована, зазначається на документі, що видається нотаріусом, чи в посвідчувальному написі; запис у реєстрі є доказом вчинення нотаріальної дії, можна зробити висновок, що підготовчі дії нотаріуса організаційно-технічного характеру до вчинення нотаріальної дії з формування нотаріального документа з QR-кодом до моменту внесення запису про*

нотаріальні дії, зокрема, про посвідчення довіреності, договору оренди транспортних засобів, заповіту, засвідчення справжності підпису на документах, в Реєстр для реєстрації нотаріальних дій не є порушенням нотаріальної таємниці.

Згідно з пунктом 13 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, держателем Системи е-нотаріату є Мін'юст. Майнові права інтелектуальної власності на створені та/або придбані програмні продукти у повному обсязі належать державі.

Відповідно до пункту 15 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444, *захист інформації, що міститься в Системі е-нотаріату, здійснюється технічним адміністратором відповідно до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» та цього Порядку.*

Для інформаційного обміну між Системою е-нотаріату та іншими державними електронними інформаційними ресурсами використовуються засоби системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів або інших інформаційно-телекомунікаційних систем із застосуванням у них відповідних комплексних систем захисту інформації з підтверженою відповідністю за результатами державної експертизи в порядку, встановленому законодавством (пункт 16 Порядку реалізації експериментального проекту щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1444).

Згідно з частинами третьою статті 8 Закону України «Про нотаріат» *обов'язок дотримання нотаріальної таємниці поширюється також на осіб, яким про вчинені нотаріальні дії стало відомо у зв'язку з виконанням*

ними службових обов'язків чи іншої роботи, на осіб, залучених для вчинення нотаріальних дій у якості свідків, та на інших осіб, яким стали відомі відомості, що становлять предмет нотаріальної таємниці.

Відповідно до пункту 14 Правил формування та проведення перевірки нотаріального документа з електронним ідентифікатором, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 року № 745, *електронна копія нотаріального документа з QR-кодом надається за запитом заінтересованої особи засобами мобільного додатка Порталу Дія (Дія) за наявності згоди на це хоча б однієї особи, щодо якої вчинено нотаріальну дію та якій присвоєно реєстраційний номер облікової картки платника податків, з накладеним віддаленим кваліфікованим електронним підписом Дія Підпис (Дія ID). Чинність нотаріального документа з QR-кодом не може бути заперечена виключно через те, що особою, щодо якої вчинено нотаріальну дію, не надано згоди на отримання заінтересованою особою електронної копії нотаріального документа з QR-кодом.*

Враховуючи, що нотаріальну таємницю складають *відомості про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки тощо, обов'язок дотримання нотаріальної таємниці поширюється також на осіб, яким про вчиненні нотаріальні дії стало відомо у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків чи іншої роботи, то одержання електронної копії нотаріального документа з QR-кодом заінтересованою особою засобами мобільного додатка Порталу Дія (Дія) за наявності згоди на це хоча б однієї особи щодо якої вчинено нотаріальну дію та якій присвоєно реєстраційний номер облікової картки платника податків, з накладеним віддаленим кваліфікованим електронним підписом Дія Підпис (Дія ID), свідчитиме про володіння заінтересованою особою певними відомостями, що входять до змісту нотаріальної таємниці, яку вони зобов'язані зберігати.*

Згідно з частинами четвертою статті 8 Закону України «Про нотаріат» *особи, винні в порушенні нотаріальної таємниці, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.*

IV. Загальні висновки

1. З 13 січня 2022 року до 31 грудня 2023 року в Україні реалізується експериментальний проект щодо поетапного запровадження Єдиної державної електронної системи е-нотаріату без конкретизації нотаріальних округів, в межах яких він запроваджується, і без конкретизації проміжних строків реалізації окремих етапів цього експериментального проекту, зокрема строку створення і впровадження електронного робочого місця нотаріуса, Електронного реєстру нотаріальних дій.

Системний аналіз чинного законодавства України про нотаріат і нотаріальну діяльність надає підстави для висновку, що формування нотаріального документа з QR-кодом може (проте не зобов'язаний) здійснювати нотаріус, який відповідно до законодавства України отримав доступ до Системи е-нотаріату. Учасниками експериментального проекту щодо поетапного запровадження Системи е-нотаріату є Міністерство юстиції України, державне підприємство, що належить до сфери управління Міністерства юстиції України, функціональний адміністратор, державні нотаріальні контори, державні нотаріальні архіви, приватні нотаріуси. У реалізації експериментального проекту можуть брати участь органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи.

Враховуючи, що нотаріуси або посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії, у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України та його територіальних органів, варто зазначити, що повідомленням державного підприємства «Національні інформаційні системи» про розробку сервісу формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи е-нотаріату не можна зобов'язати нотаріусів Київського міського нотаріального округу в обов'язковому порядку формувати та накладати QR-коди на всі

документи, визначені Переліком нотаріальних документів, які формуються з електронним ідентифікатором, затв. наказом Міністерства юстиції України від 22 липня 2022 року № 3081/5.

QR-код як електронний ідентифікатор не замінює собою електронного документу, в якому зафіксовано зміст правочину в письмовій (електронній) формі, а відображає лише електронні дані у формі, придатній для оброблення електронними засобами, тобто має інформативний характер та відображує певний рівень захисту документа. Електронний проект нотаріального документа після накладення на нього QR-коду друкується на папері та надається нотаріусом сторонам для підписання. Завантаження електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату не замінює собою порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, визначеного законодавством України.

2. Завантаження нотаріусом електронного проекту нотаріального документа з електронним ідентифікатором до Системи е-нотаріату є технічною дією щодо формування нотаріального документа у процедурі підготовки вчинення нотаріальної дії і відповідає вимогам статті 8 Закону України «Про нотаріат» щодо дотримання нотаріусом нотаріальної таємниці.

З моменту, коли в Україні розпочне функціонування Електронний реєстр нотаріальних дій, внесення нотаріусом інформації про вчинені нотаріальні дії до Електронного реєстру нотаріальних дій як єдиного державного реєстру, що функціонує в системі Міністерства юстиції України, не є порушенням нотаріальної таємниці, встановленої статтею 8 Закону України «Про нотаріат».

До введення в промислову експлуатацію Єдиної державної електронної системи е-нотаріату в дослідну експлуатацію вводиться сервіс формування нотаріальних документів з QR-кодом у складі Системи

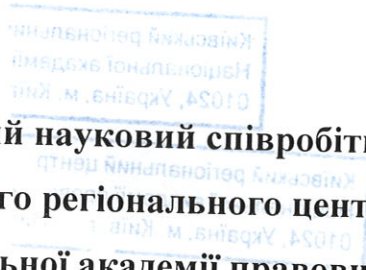
е-нотаріату. Держателем Системи е-нотаріату є Міністерство юстиції України.

Організаційно-технічні дії нотаріуса щодо формування нотаріального документа з QR-кодом до моменту внесення запису про нотаріальні дії в Реєстр для реєстрації нотаріальних дій, зокрема, про засвідчення справжності підпису на документах, посвідчення довіреності, договору оренди транспортних засобів, заповіту, нотаріальні документи щодо яких були сформовані з електронним ідентифікатором, не є порушенням нотаріальної таємниці. З моменту внесення запису про вчинені нотаріальні дії в Реєстр для реєстрації нотаріальних дій нотаріус зобов'язаний дотримуватися нотаріальної таємниці.

Головний науковий співробітник
Київського регіонального центру
Національної академії правових наук України,
член-кореспондент НАПрН України,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

Олександр ДЗЕРА

Провідний науковий співробітник
Київського регіонального центру
Національної академії правових наук України,
доктор юридичних наук, професор

Лариса КРАСИЦЬКА

*Відписи О.Дзери та Л.Красицької: завідувач
Секції з питань директорів Київського регіонального
центру НАПрН України з електронних питань
Л.Красицька О.Дзери*

Київський регіональний центр
Національної академії правових наук України
01024, Україна, м. Київ, вул. Пилипа Орлика, 3

Київський регіональний центр
Національної академії правових наук України
01024, Україна, м. Київ, вул. Пилипа Орлика, 3

Київський регіональний центр
Національної академії правових наук України
01024, Україна, м. Київ, вул. Пилипа Орлика, 3